

یادداشت

خوارج عصر مدرن

مازایار آقزاده

Maghazadeh@fdn.ir

عصر ارتباطات و اتصال دیجیتال نزدیک به دو دهه است که آغاز شده و در این راه خدمات زیادی به زندگی انسان داده است اما ابزار رسانه نیز مانند هر ابزار دیگری، در دست نااهلان می‌تواند به سلاحی ویرانگر علیه انسانیت تبدیل شود. نمونه این اثر شوم را می‌توان در استفاده نوین گروه‌های تروریستی و به‌خصوص داعش از توان چند رسانه‌ای ملاحظه کرد که از یک سو موجب ایجاد رعب و وحشت در جوامع اطراف خود می‌شود و از سوی دیگر می‌تواند به‌عنوان یک جاذبه خونین برای جذب تروریست‌های افراطی از اقصی نقاط جهان مورد استفاده قرار گیرد. منطقه شامات (عراق، سوریه و بخشی از ترکیه امروز) در تاریخ اسلام، دوره دیگری از خشونت لگام گسیخته و به نام دین ران نیز دیده است و آن زمانی بود که امیرالمومنین علی(ع) رهبری سیاسی مسلمانان را برعهده داشت. در آن زمان نیز پدیده نامبارک خوارج، که خود را مظهر اسلام خالص می‌دانستند و بر خلیفه وقت خروج کرده بودند، با وجود تعداد اندک، ترس و وحشت زیادی را در میان مردم عراق ایجاد کردند و تا آنجا پیش رفتند که امام علی(ع) ناگزیر به مقابله نظامی با آنها پرداخت و بخش عمده آنها را به هلاکت رساند. این روزها نیز این منطقه شاهد نوع تازه‌ای از این افراطی‌گری است که داعیه‌هایی مشابه دارد و جنایات مشابهی را نیز رقم می‌زند. در تازه‌ترین جنایت جنون‌آمیز، این گروه یک خلبان اسیر را در حالی که در قفسی محبوس است به آتش می‌کشند و پیروزمندانه از این جنایت خود کلیپ تبلیغاتی تهیه می‌کنند؛ اما پرسش اساسی اینجاست که چنین خوی غیر معمولی چگونه پیش‌رفته است و از چه منابعی بهره می‌گیرد؟ در زمان ورود داعش به عراق، در اخبار تاکید می‌شد که این گروه مشکل از نهائیا ۳۰ هزار جنگجوی غیر حرفه‌ای است که با ۳۰۰۰ خودروی وانت هایلوکس از سوریه به این کشور آمده‌اند اما امروز تعداد دقیقی از افراد آن در دست نیست و البته با همان نیروی اندک نیز آنها پیشروی‌هایی داشتند. یکی از بنیان‌های مهمی که داعش با اتکا به دانش و پشتیبانی دستگاه‌های اطلاعاتی که در منطقه از آن حمایت می‌کنند، از آن بهره گرفته است، ابزار تبلیغات و پیروزی در نبرد قبل از وقوع آن است. درواقع فتوحاتی که داعش در شمال و غرب عراق یکی پس از دیگری به آنها دست‌یافت، بدون مقاومت محسوس از سوی مردم و نیروهای دولتی بود که غالباً قبل از ورود آنها شهر را ترک کرده بودند. این دستاورد داعش تنها در سایه دسترسی آسان و گسترده به ابزار و آلات تهیه فیلم‌های تبلیغاتی از کشتار، اعدام و مجازات در نواحی تحت کنترل خود است که با استفاده از تجهیزات تصویربرداری فوق حرفه‌ای و از راه اینترنت پر سرعت که در عراق و سوریه چندان قابل دسترس نیست، برای تروریست‌های تکفیری ممکن شده است و فشارخ از تمامی علل سیاسی و غیرسیاسی دیگر، می‌تواند اثبات کند که این گروه از طرف یک حامی دولتی، پشتیبانی می‌شود. حال ائتلافات بین‌المللی هراندازه که مواضع غیرمتمرکز این گروه را بمباران کنند یا از انتقال برخی وجوه نقد به حساب‌های مشکوک منطقه جلوگیری نمایند، تا زمانی که این دست‌های پنهان از تکفیری‌ها حمایت می‌کنند و راه‌های استفاده از ابزارهای اثرگذار تبلیغاتی را به آنها آموزش می‌دهند، نمی‌توان به موفقیت چند پرواز بر فراز منطقه یا گلوله‌باران کور چند کوهستان، امیدوار بود.

گزارش جهان

ساز ناوک جدایی طلبان جنوب

یمن در آستانه جنگ داخلی

فرهیختگان|اولیتاموم حوثی‌های یمن برای توافق گروه‌های سیاسی و پایان بحران خلأ قدرت در این کشور بدون حصول نتیجه در حال پایان یافتن است و در همین حال سازمان ملل هشدار داده است که در صورت تداوم وضعیت بحرانی در فقیرترین کشور خاورمیانه بروز جنگ داخلی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. در چنین شرایطی جدایی‌طلبان جنوب یمن ضمن اعلام مخالفت خود با درخواست عبدالملک حوثی برای مذاکره جهت حل مسئله جنوب، بار دیگر بر درخواست خود برای جدایی جنوب یمن از شمال آن تاکید کردند. ریاست «شورای عالی جدایی‌طلبان جنوب یمن» پس از نشست احزاب جنوبی در عدن، مخالفت خود را با درخواست عبدالملک حوثی، رهبر گروه انصارالله مبنی‌بر «حل عادلانه مساله جنوب» اعلام کردند. در بیانیه جدایی‌طلبان آمده است: «مردم جنوب یمن نمی‌پذیرند که یک طرف خارجی یا داخلی سرپرست آنها باشد و برای جنوبی‌ها تصمیم بگیرد.» جدایی‌طلبان همچنین اعلام کردند که مذاکرات در گرو برگزاری نشست میان نمایندگان جنوب یمن و شمال آن است. همچنین رهبران احزاب عضو تشکل «اللقاء المشترك» روز سه‌شنبه به نشست خود بدون دستیابی به نتیجه یسا موضعی مشخص پایان دادند. محمد الرباعی، رئیس شورای عالی این حزب احتمال داد که اللقاء المشترك در پایان ضرب‌الاجل شعیبان حوثی، موضع نهایی خود را نسبت به بحران کشور اعلام کند. اللقاء المشترك پیشتر مشارکت خود را در مذاکراتی که برای مهار پیامدهای خلأ قدرت برگزار می‌شود، اعلام کرده بود. جمان بن عمر، نماینده سازمان ملل در یمن نیز نسبت به پیامدهای وخیم شدن اوضاع یمن هشدار داد و گفت: «یمن در حال حاضر در آستانه فروپاشی است و اگر اوضاع وخیم کشور ادامه یابد، کشور وارد جنگی داخلی می‌شود.» از سوی دیگر ۱۰ کشور ناظر بر طرح شورای همکاری خلیج فارس درباره یمن، از جمله آلمان، ژاپن، هلند و ترکیه از تمام طرف‌های یمنی خواستند به یک توافق سیاسی جدی برای حل بحران کشور برسند و به نتایج مذاکرات ملی و توافق‌نامه صلح و شراکت و طرح شورای همکاری خلیج فارس پایبند باشند. در بیانیه این کشورها آمده است: «این توافق‌نامه تنها راه برای حل بحران کشور است و ما از مذاکرات گروه‌های یمنی با نظارت جمال بن عمر حمایت می‌کنیم.»

عکس اول

تدابیر امنیتی در خارج از یک مرکز یهودیان در شهر نیس فرانسه در پی حمله با چاقو به دو مامور پلیس

عکس: Reuters

افزایش دو تریلیون دلاری مالیات ثروتمندان پیشخوان

روزنامه لس‌آنجلس تایمز در تیتسر و عکس اول خود به بحث بودجه آموزشی سنال آینده ایالات متحده آمریکا پرداخته است و این بودجه را از زاویه‌دید مخالفان و موافقان سیاست‌های آموزشی آن مورد بررسی قرار داده است.

همچنین بحث افزایش دو تریلیون دلاری مالیات ثروتمندان و شرکت های بزرگ از دیگر موضوع‌های مورد اختلاف در بودجه است اما دومین موضوع مهم از دید این روزنامه بحث اعدام وحشیانه خلبان اردنی به دست افراط‌گرایان داعش به شیوه زنده سوزاندن شدن بود که نیمه سمت راست صفحه نخست دیروز را به خود اختصاص داد.

تهدید برخی سناتورهای دموکرات آمریکا به حضور نیافتن در سخنرانی نتانیاهو

سناتورهابه سنا نمی‌روند

واشنگتن، پایتخت ایالات متحده آمریکا، طی یک ماه آغازین سال ۲۰۱۵ میلادی شاهد کشمکش‌ها و تقابل‌های سیاسی زیادی میان جمهوریخواهان و دموکرات‌ها بوده است که درواقع رویارویی میان قسوه مقننه و مجریه این کشور است. در تازه‌ترین تنش‌های سیاسی که مهم‌ترین موضوع آن نیز توافق جامع هسته‌ای با ایران است، به‌گزارش پولیتیکو، عده‌ای از سناتورهای دموکرات به صورت خصوصی اعلام کرده‌اند که در مراسم سخنرانی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، که قرار است ۳ مارس (۱۴ اسفند) در سنا انجام شود، حضور

آسوشیتدپرس خبر داد

پیشرفت فنی در مذاکرات

محمدحاضر احمدی‌نیا

Behzad.Ahmadinia@fdn.ir

سناتریفوژ کلمه‌ای است که در علم و صنعت به هر دستگاه چرخان که با سرعت بالا می‌چرخد گفته می‌شود. در موضوع‌های هسته‌ای نیز دستگاهی است که با استفاده از چرخش با سرعت بالا گاز اورانیوم را به درجات بالاتر خلوص می‌رساند که اصطلاحاً به آن «غنی‌سازی» گفته می‌شود، که در حال حاضر یکی از دو موضوع اصلی مطرح میان ایران و ۵+۱ برای حل‌وفصل مسائل هسته‌ای است. دیروز روزنامه واشنگتن پست و برخی دیگر از رسانه‌های غربی، به نقل از آسوشیتدپرس، خبر از عبور مذاکرات هسته‌ای ایران از مرحله ناشان دارند، نوشت که توافق به رایزنی درباره شکل توافق دادند. آسوشیتدپرس در گزارش خود به نقل از دو دیپلمات نزدیک به مذاکرات که چون اجازه مصاحبه نداشته‌اند، تمایل به پنهان ماندن نشان دارند، نوشت که ایران و آمریکا با نزدیک شدن به زمان ضرب‌الاجل نخست در ۲۴ مارس (۴فروردین)، تلاش می‌کنند تا به جای چانه‌زنی روی تعداد ساتریفوژهای ایران، مقدار اورانیوم تزییقی به این دستگاه‌ها و اندازه ذخیره اورانیوم ایران را کمتر کنند تا به توافق کلی سیاسی دست یابند. مذاکرات هسته‌ای میان ایران و غرب بیش از یک دهه است که ادامه دارد و اکنون بیش از هر زمان دیگری به یک توافق کلی نزدیک شده است. یک‌سال قبل، آمریکا تنها راه دستیابی به یک توافق را کاستن از تعداد ساتریفوژهای

فصل ایران به کمتر از دو هزار و ۵۰۰ عدد می‌دانست که این رقم نزدیک به ۱۰ درصد از تبار اسمی آن‌روز ایران بود و از سوی تهران کاملاً مردود دانسته شد. در مدت یکسال مذاکره مستمر پس از آن، نهائیا ایران اعلام کرد که آماده است برای مدت معینی تعداد ساتریفوژهای خود را در رقم ۱۰ هزار عدد ثابت نگه دارد و این مبنایی است برای آنچه که به گفته طرفین به‌زودی منجر به توافق جامع خواهد شد. ایران در حال حاضر ۱۹ هزار ساتریفوژ نصب شده دارد که ۱۰هزار عدد از آنها در آبشار هستند، آبشار اصطلاحی است که به اتصال ساتریفوژهای مستقل به یکدیگر برای انتقال گاز اورانیوم گفته می‌شود و درواقع غنی‌سازی زمانی ممکن است.

نخواهند یافت. نتانیاهو با وجود مخالفت‌های آشکار و پنهان داخلی و بین‌المللی، به دعوت جان بونسر، رهبر اکثریت جمهوریخواه سنا، قرار است برای سخنرانی درباره مضرات یک توافق جامع هسته‌ای با ایران به واشنگتن سفر کند؛ سفری که مقامات آمریکایی از آن استقبال نکرده‌اند و باراک اوباما، رئیس‌جمهوری و جان کری، وزیر امور خارجه این کشور اعلام کرده‌اند که به‌دلیل نزدیکی انتخابات در سرزمین‌های اشغالی حاضر به ملاقات با نتانیاهو نیستند. به تازگی جو بایدن، قائم‌مقام و معاون اوباما، که براساس قانون اساسی، ریاست سنا را نیز برعهده

دارد، اعلام کرده است که در سخنرانی نتانیاهو شرکت نخواهد کرد. اعلام برنامه سخنرانی نتانیاهو در سنا پس از نطق آنتشین اوباما در ژانویه گذشته (دی‌ماه) صورت گرفت که در آن به‌شدت بسر جمهوریخواهان تاخت و رسماً از تریبون سنا اعلام کرد که طرح‌ها و قوانینی را که با سیاست کلی دولت او در تعارض باشد وتو خواهد کرد و نگرانی‌ای نیز از بابت انتخابات آتی ندارد. اوباما دو دوره پیاپی رئیس‌جمهوری آمریکا بوده است و دیگر نمی‌تواند در انتخابات سال ۲۰۱۶ این کشور حضور داشته باشد.

اعدام ساجده الریشاوی به تلافی سوزاندن خلبان اردنی

نمایش داعش و نگرانی سلفی‌ها

فرهیختگان| اقدام وحشیانه داعش در زنده سوزاندن معاذ الکاسبیه خلبان اسیر اردنی با واکنش اردن و موج محکومیت بین‌المللی روبه‌رو شد و بامداد دیروز دو عضو القاعده زندانی در اردن اعدام شدند. یکی از این‌ دو نفر ساجده الریشاوی عراقی بود که داعش خواستار

مبادله او با خلبان اردنی شده بود. الریشاوی از حدود ۹ سال پیش در اردن محکوم به اعدام شده بود. الریشاوی در نوامبر ۲۰۰۵ در بمب‌گذاری‌های هتل شهر امان مشارکت داشت اما در آن عملیات کمرنبندش منفجر نشد. تروریست‌های داعش در حالی سه‌شنبه شب خلبان جوان اردنی را زنده در قفس

سوزاندند که دولت اردن رایزنی‌هایی را برای تبادل الکاسبیه و الریشاوی انجام می‌داد. به نظر می‌رسد این اقدام داعش نمایش قدرت این گروه تروریستی و اعلام هشدار به کشورهای شرکت‌کننده در ائتلاف آمریکاست.

اما پادشاه اردن که در زمان انتشار ویدئوی داعش در واشنگتن حضور داشت اعلام کرد که کشورش جدی‌تر از قبل در این ائتلاف حاضر خواهد بود. در دیدار عبدالله دوم و اوباما در کاخ سفید رئیس‌جمهور آمریکا مراتب تاسف و تسلیت تحت نظارت دقیق راشد

کشته شدن یک خلبان جوان به پادشاه اردن ابراز کرد. آنتیسر باسکی، سخنگوی کاخ سفید گفت که اوباما و پادشاه اردن، بار دیگر تاکید کردند قتل وحشیانه این‌ اردنی تنها باعث تلاش بیشتر جامعه بین‌الملل برای نابودی داعش می‌شود. اوباما پیش از دیدار با پادشاه اردن هم در بیانیه‌ای قول داد تا

به خاطر مرگ یک خلبان جوان اردنی تمام تلاش ائتلاف را برای نابودی و شکست داعش به کار ببرد. رئیس‌جمهوری آمریکا همچنین دستور تشکیل تیمی را برای تعیین اماکنی که گروگان‌ها در آنجا حضور دارند و تحت بازداشت داعش در سوریه و عراق هستند، صادر کرد و خواهان استفاده از تمام امکانات و راه‌های ممکن برای تحقق این مساله شد. هدف از تشکیل این تیم معانعت از دچار شدن سرنوشت دیگر گروگان‌ها در نزد داعش به سرنوشت خلبان اردنی و ۲ گروگان ژاپنی است.

تهدیدهای تازه داعش

داعش در انتهای فیلمی که از لحظه

www.Farheekhtegan.ir

Thu | 5 Feb 2015 | vol.06 | No. 1591

پنجشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۳ | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۳۶ | ۵ فوریه ۲۰۱۵ | شماره ۱۵۹۱

اخبار جهان

کمیسیونر حقوق بشر در راه آمریکا

فرهیختگان| برای نخستین بار از سال ۲۰۰۷ کمیسیونر حقوق بشر سازمان ملل راهی آمریکا می‌شود تا در مورد مسائل حقوق بشر با مقامهای امنیتی و رهبران کنگره به بحث بپردازد. ناآرامی‌های اخیر داخلی در آمریکا نیز مزید بر علت شده تا زید رعد الحسین برسی اولین‌بار در دوره ریاست‌جمهوری اوباما طی روزهای آتی راهی واشنگتن شود. زید رعد الحسین سفیر سابق اردن در آمریکا با سوزان رایس، مشاور امنیت ملی، مقامات ارشد دولت واشنگتن و اعضای کنگره آمریکا دیدار می‌کند. رعد الحسین در دسامبر سال گذشته شدیداً به گزارش سنا درباره برنامه سیا برای شکنجه مظنونان تروریستی اعتراض کرده و گفته است که براساس قوانین بین‌الملل کاملاً مشخص است که آمریکا باید درباره این گزارش پاسخگو باشد. او همچنین نسبت به جوانان سیاهپوست آمریکایی که به دست ماموران پلیس کشته شدند و تعداد بالای زندانیان سیاهپوست آمریکا و میزان مرگ‌ومیر آنها ابراز نگرانی کرده است. این در حالی است که ناوی پیلازی، کمیسیونر عالی سابق حقوق بشر سازمان ملل نیز درخواست سفر رسمی به آمریکا را ارائه کرده بود اما هیچ پاسخی از جانب واشنگتن دریافت نکرد.

مانع تراشی واشنگتن و تل آویو در تحقیقات شاپاس

فرهیختگان| کناره‌گیری رئیس کمیته تحقیق سازمان ملل درباره جنگ اخیر غزه با استقبال صهیونیست‌ها و واشنگتن روبه‌رو شده است. فشارها و اتهام‌های تل آویو بر ویلیام شاپاس مبنی‌بر طرف‌داری او از سازمان آزادی‌بخش فلسطین درنهایت نتیجه داد و شاپاس از سمت خود کناره‌گیری کرد. شاپاس گفت: «دیدگاه‌های من درخصوص اسرائیل فلسطین و همچنین مسائل دیگر کاملاً روشن بوده و فعالیت مشورتی من در دفاع از حقوق بشر صورت گرفته و این مساله باعث شده که من هدف حملات خبیثانه قرار بگیرم. فعالیت من برای سازمان آزادی بخش فلسطین دستگاه اجرایی شورای حقوق بشر را وادار کرده است تا برای باقی ماندن من در پستم از سازمان ملل مشورت حقوقی بگیرد. تا زمانی که درباره ماندن یا کنار گذاشتن من تحقیقات ادامه دارد امکان ادامه دادن فعالیت من وجود ندارد.» اشاره شاپاس به حکمی است که در سال ۲۰۱۲ صادر شده بود. وی می‌افزاید: «حکم قانونی که برای سازمان آزادی بخش فلسطین در سال ۲۰۱۲ نوشته شد و در آن خواهان هزار و ۳۰۰ دلار جریمه شدم با مشورت‌هایی که به دولت‌ها و دیگر سازمان‌ها ارائه می‌کنم، هیچ تفاوتی ندارد. اما مصمم هستم هرگونه نظر درباره اتفاقات گذشته را کنار بگذارم.» بنیامین نتانیاهو از استعفای شاپاس استقبال کرد و خواستار آن شد که از انتشار گزارش در مورد احتمال بروز جنایت جنگی در جنگ اخیر غزه خودداری شود. در همین حال جن ساکی، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هم این‌گونه موضع آمریکا را توجیه کرد که «مخالفت واشنگتن به این مساله برمی‌گردد که تصمیم برای تشکیل این کمیته یکجانبه بوده است و همچنین شورای حقوق بشر سازمان ملل نیز موضعی بی‌طرفانه علیه اسرائیل نداشته است.» به گفته ساکی، «آمریکا معتقد است چنین مکانیسمی در تحقق اهداف مطلوب برای دستیابی به توافق همیشگی میان طرف‌های فلسطینی و اسرائیلی نقش موثری ندارد. راه‌های زیادی برای نیل به این اهداف وجود دارد.»